

Др Игор А. С. Битенц (1925–2014)

Дана 5. јануара 2014. године у тишини нас је напустио дугогодишњи пријатељ и колега др Игор Битенц, ортопедски хирург и оснивач стипендије за студијско путовање младих ортопедских хирурга с територије бивше Југославије.

Др Игор Андреј Стево Битенц је рођен 3. јула 1925. године у Љубљани, а већ у раном детињству, када је имао две године, његова породица се преселила у Аустрију, касније у Немачку, Швајцарску и Белгију. Ипак, у међувремену се вратио у Југославију, у Београд, где је од 1935. до 1940. године похађао гимназију (Гимназија краља Александра). После рата, 1946. године уписао је студије медицине у Бечу, где је дипломирао 1951. Током студија радио је као „фамулус“ на Трауматолошкој клиници у Бечу, код чувеног професора Лоренца Белера (*Lorenz Böhler*), те на Другој медицинској универзитетској клиници у Бечу. Од 1951. до 1953. године био је на постдипломским студијама из трауматологије на Трауматолошкој клиници у Брегенцу (*Bregenz*), у Аустрији. Током 1953. године др Битенц одлази у Канаду, где је обавио стаж у Општој болници у Шербруку (*Sherbrooke*), а у периоду 1954–1958. године био је на специјализацији ортопедске хирургије у Краљевској болници Викторија (*The Royal Victoria Hospital*) и у Болници за обогаљену децу „Шринерс“ (*Shriners Hospital for Crippled Children*) у Монтреалу. По завршеној специјализацији, током 1958. започео је приватну праксу, али је радио и у државној болници – Краљевској болници Викторија у Монтреалу, где је вршио и дужност шефа Трауматолошке службе. У исто време радио је и као наставник хирургије на Хируршком одељењу Универзитета „Макгил“ (*Department of Surgery of McGill University*) у Монтреалу, где је 1968. изабран за ванредног професора универзитета.

Био је члан бројних удружења, међу којима и Аустријског трауматолошког удружења, Удружења ортопедских хирурга државе Квебек (*Quebec*), Канадске медицинске асоцијације, Удружења ортопедских хирурга Канаде, Међународног удружења ортопеда и трауматолога (*SICOT*) и др. Међутим, није прекидао везе с нашом земљом и на 9. конгресу Удружења ортопеда и трауматолога Југославије (ЈУОТ), који је одржан у октобру 1986. године у Новом Саду, био је изабран за почасног члана ЈУОТ, а 2002. изабран је за почасног члана Удружења ортопеда Словеније. Др Битенц се то-

ком 1973. пензионисао и преселио у град Викторија, на западној, пацифичкој обали Канаде, где је живео до своје смрти 5. јануара 2014. године.

Др Игор Битенц је на посебан начин остао везан за своју домовину, коју није никада заборавио и коју је често посећивао. Наиме, овај ортопедски хирург из Канаде је понудио 1984. године тадашњем председнику ЈУОТ, проф. др Желимиру Микићу, да из својих личних средстава обезбеди оснивање једног фонда – названог по имену његове мајке Анице, која је умрла 1980. године – *Anica Bitenc Traveling Fellowship* при Канадском удружењу ортопеда (*Canadian Orthopaedic Association – COA*). Из тог фонда би сваке године био финансиран и омогућен боравак једног млађег ортопедског хирурга из тадашње Југославије у великим ортопедским центрима у Канади, сваки пут из друге републике. Након разговора са др Битенцом и надлежним службама тадашње државе, Председништво ЈУОТ је новембра 1984. године у Новом Саду званично основало „Стипендију Аница Битенц“, како је названа на нашем језику или *Anica Bitenc Travelling Fellowship*, како се називала, по жељи др Игора Битенца, на енглеском језику. Први стипендиста из Југославије отпутовао је на студијски боравак у Канаду 1985. године. Нажалост, током ратних година дошло је до прекида доделе стипендије (од 1992. до 2003. године), након чега је опет започето одлажење ортопеда и из Србије, при чему су само три републике остале да се смењују: Словенија, Хрватска и Србија.

Видљиво је да је ова земља остала у срцу др Битенца, јер је овај фонд највећи појединачни фонд, а његов значај истакао је др Пол Рајт (*Paul Wright*), председник Одбора директора ове фондације: „У име Канадске ортопедске фондације желим да захвалим др Игору Битенцу на његовом добротинству. Ово је највећи поклон који је досад добила Фондација и ми смо веома задовољни што ћемо тиме моћи да обезбедимо трајан наставак овог тако важног пројекта.“

Наиме, тежња оснивача је била да млади лекари из његове бивше домовине виде оно што је он видео, а то су ортопедско знање и пракса у једној веома развијеној земљи. COA је обезбеђивала организацију пута и боравак у три велика центра, као и присуство конгресу ортопеда Канаде који се увек одржава почетком јуна, када су поред наших били представљени и добитни-

ци других великих престижних стипендија СОА (из Америке, Велике Британије и Комонвелта), чиме су и углед и значај ове стипендије подигнути на завидан ниво. Убеђени смо да је за све њих ово било драгоцено искуство и да су сви они на неки начин дужници др Игору Битенцу и СОА. Успостављене су чвршће везе с Канадом, лични контакти, као и сарадња СОА и садашње Српске ортопедско трауматолошке асоцијације (СОТА; некадашње ЈУОТ).

У писму у којем смо обавештени о смрти др Игору Битенцу, Канадска ортопедска асоцијација наводи „да његова стипендија наставља да постоји и поред одласка, смрти др Битенца, који ће недостајати њиховом удружењу и канадским колегама“. Овиме желимо да нагласимо колико је др Игор Битенц значио и нама, те да ће остати у сећању ортопедских хирурга ове земље.

*Проф. Желимир Микић и
проф. Александар Лешић*